

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Ötvenéves szolgálati jubileum.

A napokban ülte meg családi körében ötven éves szolgálati jubileumát Eős z Ferenc, Károlyi Gyula gróf és Almássy Dénesné grófné gazdasági tanácsosa. A jubiláns 50 éven át, három nemzedéken keresztül szolgált Károlyi György gróf és örököseit. Atyjával együtt pedig 86 esztendőn át szolgálták a grófi családot. Apa és fiu ugyszólván egész életüket egyazon család érdekeinek előbbre vitelének szentelték.

Hivatalos munkakörén kívül, mint bizalmi ember, számos főuri család birtokának bérlésében és az örökségi osztály létesítésében vett részt. Ily hosszú szolgálatot a jubiláns is csak egy oly fenkölt gondolkozásu uraságnál teljesíthetett, aki mindig megbecsülte és érdeme szerint honorálta gazdatisztjeit.

És e tekintetben a Károlyi ófi család mindig nemes példával járt elől.

Igy a boldogemlékezetü Károlyi György gróf már 1827-ben tiszti nyugdíj-alapot létesített, ösztöndíjakat adott gazd. alkalmá-

zottjai szorgalmas gyermekeinek és már 1852-ben, tehát Magyarországon az elsők között létesítette a százalékos tiszti osztalék rendszerét.

Azóta a nemes gróf leszármazottjai, másod- és harmadagon is atyjuk, illetve nagyatyjuk nyomdokain haladtak.

A jubiláns tehát 50 éven át három nemzedéken keresztül szolgált a Károlyi családot.

Hivatalos munkakörén kívül, mint bizalmi ember, számos főuri család birtokának bérlésére és az örökségi osztály létesítésében vett részt, nevezetesen a Károlyi György gróf, Degenfeld Imre gróf, Károlyi Viktor gróf, Károlyi Gyula gróf, Károlyi Alajos gróf, hagyatéki birtokok bérlőbizottságainak tagja volt és legutóbb a lecsapolt ecsedi láptól az egész Károlyi gróf nemzetséggel közös rész — mintegy 1200 hold — felosztásában működött közre.

Ünnepsége alkalmával üdvözljük az élete delén levő szorgoskodó és munkás férfit.

Eős z Ferenc.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító magkereskedésében

BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utcza 33. sz. — IV., Kossuth Lajos-utcza 4. sz. kaphat.

Gazdák a törvényhozásban.

Lezajlottak az országgyűlési képviselőválasztások, számot vehetünk tehát azzal, hogy a magyar földműves és kisiparos népesség mit várhat a közel jövőben a törvényhozó testülettől, mely működését május 19-én fogja megkezdeni.

Az új parlamenttől az egész magyar közvélemény jogosan várhat, remélhet gyümölcsöző, áldást hozó munkásságot, mert a föltámadott új korszak egészséges, tiszta légáramlata vette körül a választókerületeket s úgyhogy igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy a mostaninál tisztább választások nem ejtődtek meg alkotmányos életünk 35 esztendeje alatt.

Mivel pedig nem a mi hivatásunk a nagypolitikával való foglalkozás, az új törvényhozás közelébb megkezdendő munkálkodásából csak azt a részt kísérvük éber figyelemmel, amely majd a kiscgazda és kisiparos nép helyzetének a javítására irányul.

Jóleső örömmel látjuk, hogy az ország első gazdájának, *Darányi* földművelésügyi miniszternek ugyancsak megszaporodott a tábora, mely őt a kiscgazda, mezőgazdasági munkás- és kisiparos nép boldogítása érdekében kifejtendő törvényalkotó munkájában lelkes, buzgó követői lesznek. Egész serege került be a parlamentbe azoknak a lelkes hazafiaknak, akik a gazdasági és szövetkezeti mozgalmak élén állanak évek hosszú sora óta.

A kiváló gazdavezér: *Desseffy* Aurél gróf körül ott látjuk az agrárius csapatot megszaporodva, megedzett izmokkal a kiscember sorsa törődésére.

Ezt a fényes névsort olvasva, lelkünkbe nyíllallik a remény sugara, hogy nem is olyan nagyon messzire van már annak az időszaknak a bekövetkezése, amidőn a magyar kiscgazdasztály, a munkás- és kisiparos népesség munkássága nyomán áldás, boldogság és megelégedés forrása fakad föl.

A gazdapárti országgyűlési képviselők névsorát tehát örömmel hozzuk a szives olvasó tudomására:

Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter, *Desseffy* Aurél gr., az OMGE. elnöke, *Bernát* István, a „Gazdaszövetség“ igazgatója, *Andrássy* Sándor gróf, *Batthyány* Tivadar gróf, *Bernáth* Béla, *Bethlen* István gróf, *Baross* János dr., *Csitáry* Béla, *Emödy* József, *Laehne* Hugó, *Mérey* Lajos, *Nagy* Emil dr., *Sághy* Gyula, *Szilassy*

Zoltán, az OMGE. titkára, *Szontágh* Andor, *Teleki* Árvéd gróf és még számosan képviselik a magyar gazdákat olyanok, kik a gazdatársadalmi mozgalmakban állandóan részt vettek és az országgyűlésen is együtt működve munkálnak a magyar gazdák érdekeiért. Üdvözljük a számok szerint és tehetségben is gyarapodott agrárius gárdát az új országgyűlésben és reméljük, hogy az nagy szaktudását és hazafias érzületét, a magyar mezőgazdasági érdekeinek előmozdításában, a kellő hatálylyal érvényesíti. *H. A.*

A választások befejezése.

Hétfőn befejeződtek az általános választások, amelyek eddig el nem képzelt arányokban a függetlenségi pártnak szereztek többséget. Hétfőn még négy helyen volt választás s az utolsó eredményekkel együtt így áll az új képviselőház:

függetlenségi képviselő lett	240
alkotmánypárti	74
néppárti	30
ujpárti	1
ujjászervezett szocialista	1
demokrata	3
pártonkívüli	7
szász	12
nemzetiségi	26

Ez a parlament 396 új képviselője. Tizenhárom kerületben pótválasztás, öt kerületben új választás lesz. A függetlenségi párt eszerint *nyolcvannégy* szavazattal többségben van az összes többi képviselők szavazatával szemben s ennek az aránynak a lényegén a pótválasztások nem változtathatnak. A függetlenségi párt 59, az alkotmánypárt 33, a néppárt 7 és a nemzetiségi 16 mandátumot nyertek, a függetlenségi párt 2. az alkotmánypárt 10, a néppárt 3 s a nemzetiségi 1 kerületet elveszítettek.

Pótválasztások lesznek befejezőleg május 22-ig a következő helyeken:

Bégaszentgyörgy: Papp Géza pártonkívüli és Kardos Samu függetlenségi között.

Nagykomlós: Várnay Imre függetlenségi és Hadzsi Koszta nemzetiségi között.

Törökkanizsa: Tallián Béla pártonkívüli és Ilics Sándor szerb nemzetiségi között.

Karcag: Madarász Imre és Ábrahám Dezső függetlenségi között.

Csákova: Dobroszláv függetlenségi és Breban nemzetiségi között.

Szegvár: Boda Vilmos és Szabó Károly függetlenségi között.

Párdány: Kiszeli Kálmán függetlenségi és Dániel Pál alkotmánypárti között.

Pozsony: I. Sziklai Ottó függetlenségi és Bartal Aurél pártonkívüli között.

Letenye: Dobrovics Milán függetlenségi és Bosnyák Géza függetlenségi között.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Ertékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Bácsióváros: Adamovics István néppárti és Michelsz függetlenségi között.

Szamosújvár: Dániel László újpárti és Papp József függetlenségi között.

Szász-Hermány: Copony V. szász és Tagányi Sándor függetlenségi között.

Budapest: VIII. ker. Madary Gábor függetlenségi és Nagy Dezső függetlenségi között.

A munkáskérdésről.

— Darányi földm. miniszter beszéde. —

Mult héten megköszönte *Darányi* Ignác földmívelési miniszter a tapolcai választók bizalmát és átvette a képviselői megbízó levelet. E beszéd alkalmával nyilatkozott a munkáskérdésekről is a földmívelési miniszter, mely értékes nyilatkozatot ide iktatjuk. A munkáskérdésről a következőket mondotta a földmívelési miniszter.

„Szólnom kell a munkáskérdésről, mert ha a választási reformról lesz szó, lehetetlen, hogy a becsületes magyar munkásosztályra is tekintettel ne legyünk. Ha összehasonlítjuk más országok viszonyait a mienkkel, messze kell mennünk, hogy párját találjuk a magyar munkásnak, amelyik dolgos, értelmes, becsületes, józan.

Ezt mindenütt látjuk, kivéve oly helyeken, ahol mesterségesen fölizgatják és félrevezetik őket. Senki sincs közöttünk, aki a munkásra oktrojálni akarja azt a bért, amelyért dolgozni akar. A munkásnak Isten és az ember előtt joga van a munkaadóval egyezményileg megállapítani munkájának bérét. De azt elvárhatjuk a magyar munkástól, hogyha egyszer szerződött, akkor mint magyar ember, tartsa is meg a szavát. Mert mire vezet, ha az adott szót, a szerződést meg nem tartják? Nem is szólva a törvényes következményekről, vezet arra, hogy a birtokosok kénytelenek messze földről hozni munkásokat.

Ez nagyon beteges állapot. Az egészséges állapot az, hogy a munkás szülőföldjén, lakóhelyén keresse meg lehetőleg kenyerét. Igényelhetjük méltán azt is, hogy senki se akadályozza meg azt, aki dolgozni akar a maga munkájában.

A minap Fiumében jártam, nem ismertek, hogy ki vagyok. Láttam ott százával magyarokat, amint készültek Amerikába. Megszólítottam közülök többeket. Megkérdeztem, mi vezeti önöket, hogy itthagyják hazájukat; mégsem helyes dolog az, ha a magyar ember elhagyja szülőföldjét. És erre azt mondták: „hát uram nehéz az élet, nehezen jövünk ki abból, amit kereshetünk, de ez még mind hagyján, hanem mi például a nyáron akarunk volna dolgozni, de a szomszédban sztrájk volt,

megakadályoztak bennünket a munkában és mi is elestünk a kenyérkeresettől.”

Hát ezt jogállamban megtűrni nem lehet. Én a magyar munkásosztálynak őszinte barátja vagyok, de azt jogosultnak nem tartom, hogy munkástársát kenyerének megkeresésében bárki is megakadályozza és családjának éheztetésére kényszerítse. A törvények uralmát, nemkülönben a szerződések erejét és tartalmát mindenkivel szemben, legyen az nagy ur, vagy szegény ember, egyaránt fenn kell tartani. Ebben különbséget nem szabad ismerni. Az államnak elég erősnek kell lenni ahhoz, hogy a jogrendet fentartsa és biztosítsa. A törvények hézagait azután, mert minden törvénynek van hézaga, emberszeretettel kell kipótolni.

A munkaadónak is azt mondom, hogy a munkaadó az ő szerződését a munkásával ne tekintse egyszerű üzleti kérdésnek, hanem mutasson egy kis szívet is az ő munkásához és a munkásember ki fogja érezni, hogy kinek van igaz jó szíve iránta. Közelebb kell hozni az osztályokat egymáshoz és közelebb kell hozni a mi népünket ehhez a földhöz, hogy minél inkább megszeresse és hogy minél erősebbek legyenek a kapesok, amelyek a földművelő népet a földdel összekötik, hogy e hazában idegennek ne érezze magát senki sem. Ha keressük az érintkezést egymással, akkor megismerjük, megértjük, talán meg is szeretjük egymást és ez a jövő fejlődésnek egyik legerősebb biztosítója.

A törvényhozás és a kormány a munkások iránt nagy bizalmat és nagy rokonérzést tanusít. Már maga az a körülmény, hogy a választási reformnál rájuk is gondolt, nagyelőrehaladást is jelent, de ezzel szemben elvárjuk, hogy ők is a törvényhozással szemben bizalmat tanusítsanak. Megvárhatja a magyar nemzet tőlük, hogy méltóknak mutassák magukat ama jogokra, melyekkel a nemzet őket felruházni akarja. Elvárhatjuk, hogy mindent elkövessenek, ami erősíti ezt a rokonérzést és mindent kerüljenek, ami gyöngíthetné vagy csökkenthetné az irántuk való majdnem osztatlan jóakaratot.

Ezeket az arany szavakat jó lesz megszívlelni minden magyar munkásnak, mert olyan ember mondotta, aki a néperért sokat tett már ezideig is.

Károlyi Sándor gróf temetése.

1906. évi május 4-én, a mult hét pénteki napján helyezték örök nyugalomra a főthi családi sírboltban a boldog és nemes emlékezetű *Károlyi* Sándor gróft. Az elhunyt főúrnban a magyar gazdaközönség vezérét gyászolja és temetésén ehhez képest a magyar gazdaközönség és a gazdatársadalmi szervezetek részvéte abban a meghatározó és impozáns méretekben nyilván-

Permetezéshez

ajánlunk szavatolás mellett
permetezőket, kénpor-

fúvókat, vegytiszta rézgálicot, sublimált kénport, dr. **Aschenbrandt-féle**
BORDÓI- és RÉZKÉNPORT, raffiaháncsot, jutafonalat a legjutányosabb áron.

Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

nult, amelyet a nagy halott valóban kiérdemelt. A ravatalnál láttuk a magyar gazdaközönség színe-javát, akik mindannyian mély meghatottsággal kísérték szeretett és agilis vezérüket örök nyugvóhelyére. E nagy magyar gazdaközönség gondolkozásának és hálájának adunk kifejezést, amidőn az első magyar gazda sirján azt sóhajtjuk: *A hosszú küzdelmes élet után nyugodjál békében!*

A ferencrendi atyák belvárosi templomában április 5-én délelőtt volt a hivatalos gyászistentisztelet *Károlyi Sándor* grófért. A csendes misét *Antal* atya mondotta. A templom padjait ez alkalomra gyászleppellel vonták be, melyeket a gyászoló közönség csaknem teljesen megtöltött. A család tagjain kívül ott voltak a földmivelésügyi miniszterium, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület részéről *Desseffy Aurél* gróf elnök és *Jeszenszky Pál* titkár, a Magyar Gazdaszövetség, a Mezőgazdák Szövetkezete s más társadalmi testületek s igen sok jótékonyegyesület képviselői, továbbá *Apponyi Lajos* gróf udvarnagy a feleségével, *Károlyi Mihály* és *József* és a *Károlyi-uradalmak* tisztviselői. Mise után a celebráló lelkész rövid imát mondott az elhunyt lelkiüdvéért.

A horvát ellenzék győzelme.

Szombaton befejezték a horvát választásokat. Az eredmény, hogy míg az ellenzék eddig csak 11 mandátummal bírt, ezen a választáson többségre jutott, mert összesen negyvenhat mandátumot kapott, míg a nemzeti párt csak 37 mandátumra bírt szert tenni.

A 46 ellenzéki mandátumból 28 rezolucionista, fumei határozati párti, 18 pedig *Staresevičianus* tiszta jogpárti.

Tehát Horvátország is elérkezett ahoz a ponthoz, ahol a magyarok mult év január 26-án voltak. Csak előre derék testvéreink!

Kertészeti kiállítás Budapesten.

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület tavaszi kertészeti kiállítását május hó 5-én délelőtt 11 órakor *József* királyi herceg személyesen nyitotta meg nagy és előkelő közönség jelenlétében. A fogadásra megjelent személyiségek a gyönyörűen díszített pavillon előcsarnokában gyülekeztek. Ott voltak *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter, *Emich Gusztáv*, a kertészeti egyesület elnöke, *Oberschall Adolf*, a kir. Kuria elnöke, *Balogh, Kazy, Schöber* és *Azaméthy* miniszteri tanácsosok, *Desseffy Aurél* gróf, az OMGE. elnöke, *Sárossy-Kapeller Ferenc*, a Mezőgazdasági Múzeum igazgatója, *Zsedényi, Bolla* és *Tahy* osztálytanácsosok, *Emmer Kornél*, *Vosits Károly* fővárosi tanácsnok, *Heuffel Adolf* középítési igazgató, *Szalay Imre*, a Nemzeti Múzeum igazgatója, *Ilsemann Keresztély* fővárosi főkertész, *Széchenyi Bertalan* gróf, *Lipthay Béla* kamarás, *Molnár István* kir. tanácsos, *Krolopp Alfréd* gazdasági tanár és még számosan.

Pont 11 órakor érkezett meg pompás négyes hintón *József* királyi herceg a feleségével, *Augusta* királyi hercegnővel. A fenséges vendégeket *Emich Gusztáv*, a kertészeti egyesület elnöke fogadta, aki a következő beszédet intézte a királyi herceghez:

Császári és királyi fenség! Engedje meg, hogy hálás és forró köszönetet mondjak egyesületünk nevé-

ben azért, hogy legmagasabb látogatásával kiállítá-sunkat kitüntetni méltóztatott. Örömünk annál nagyobb, mert fenségében ezuttal az egyesület védnökét is tisztelhetjük. Ezzel fenséged megdicsőült nagy-atyja és boldog emlékü édes atyja örökébe lép és meg vagyok győződve, hogy törekvéseinket nagy-beesü támogatásában fogja részesíteni. Midőn az egyesület nevében üdvözlöm fenségteket, jelentem, hogy a kiállítás készen van és kérem fenségedet, hogy azt megnyitni kegyeskedjék.

József királyi herceg így válaszolt:

Nagyon örvendek, hogy újból alkalmam nyílik édes hazánk kertészetének fejlődését láthatni és tapasztalhatni. Midőn a rendezésért és a szives fogadásért hálás szívvvel mondok köszönetet, a kiállítást ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a fenséges vendégek a kiállítás megtekintésére indultak. A szemle körülbelül egy óra hosszat tartott s a fenséges vendégek távozásukkor elismerésüknek és tetszésüknek adtak kifejezést a látottak felett.

A gyönyörű kiállítás 15-ig lesz nyitva.

Bombamerénylet Moszkvában.

Mult hét hétfőjén Moszkvában *Dubaszov* főkörmányzó ellen bombát vetettek. *Dubaszov* lábán megsérült. Hadseregéde és egy kísérője meghalt. Néhány sétáló megsebesült. A merénylet is meghalt.

A bombát egy kocsiiban ülő tengerésziszt vetette a főkörmányzó felé, mikor a főkörmányzó kocsija egy utcasarkon befordult. A mikor a főkörmányzó a merénylet megpillantotta, gyorsan kiugrott a kocsiból s ennek köszönhette megmenekülését. A bomba a merénylet megölte s a kocsist könnyen megsebesítette.

A lovak, amelyek szintén megsebesültek, eszeveszett gyorsasággal száguldoztak az utcákon végig. A merénylet helyén erős kordont vont a rendőrség, amely visszatartotta a sok ezer főnyi kíváncsi tömeget. A forradalmi harci szövetkezet tagjai már több hónappal ezelőtt határozták el a *Dubaszov* főkörmányzó ellen való merényletet. *Dubaszov* *Fedor Visiljevics* egész életét a flottán töltötte, előbb hajóparancsnok volt, azután a csendes tengeri hajóraj parancsnoka lett s a cár később a tengerészeti bizottság elnökévé nevezte ki. A belső politika terén csak a mult esztendő óta játszott szerepet. A hulló eset dolgában kinevezett nemzetközi bizottságnak elnöke volt. Tudvalevő, hogy a moszkvai fölkelés nem öltött volna oly nagy arányokat, ha a rendőrség a fölkelésre való előkészületeket nem mozdította volna elő. *Dubaszov* volt az, aki a fölkelést elnyomta. A rendőrök és kozákok százával mészárolták le az ártatlan embereket és *Dubaszov* ezrivel küldött másokat börtönbe és száműzésbe. Borzasztó dolog volt a moszkva-kazáni vasut alkalmazotjainak tömeges kivégzése, amelyet *Dubaszov* rendelt el. Összesen kétszáz vasuti alkalmazottat végeztek ki alig egy-két nap alatt. A forradalmárok ekkor halálra ítélték *Dubaszovot*, aki személyes biztonságáért ettől az időtől fogva rendkívüli intézkedéseket tett.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Egy német szövetség.

Arányaira nézve álljanak itt a következő dolgok. Breslau, nagy német város fogyasztási szövetsége most zárta le 40-ik évét, egyúttal értesítőjében kiadja fejlődése történetét. Közöljük ennek főbb adatait, főképpen azért, hogy a szövetségi eszme világ-átalakító erejéről eleven és közeli történelmi példával győzzük meg a kishitűeket, benne megerősítsük igazi barátait; iránta érdeklődést keltsünk a távolállókban. 1866. január 5-én 54 boroszlói polgár alakította meg a fogyasztási szövetséget 79 tallér és három ezüst garas, mai értékben 300 korona alaptőkével. Helyisége állott egy rozoga boltból, mellette egy szobából, mely iroda, ülésterem és raktár volt egyszerűs mind. Első napi bevétele 13 tallér, vagyis nem egészen 50 korona volt. Ma van 83,279 tagja, 65 fiókja és tavaly 20 millió koronáért adott el árukat. Tagjai száma tavaly 1200 belépővel, 2 millió bevétellel szaporodott; tehát most van csak a java fejlődésben. Mutatja ezt az adat is, hogy az alapítás évében a városnak 170,000 lakosa volt s az áruforgalom 46 ezer koronára rugott. Akárhány szövetség van minálunk is, melynek forgalma megközelíti az évi 46 ezer koronát. Tehát nagyvási hóbort nélkül is remélhetünk legalább is hasonló fejlődést. Átlagosan egy-egy tagra Breslauban még mindig csak 240 korona forgalmi összeg esik évenként, míg például Baselen (Svájc) ma már 520 korona esik egy tagra, a ki ilyenkor egy családot jelent. Tudván tudjuk, hogy egy kisgazda is könnyen elkölt egy év alatt még nálunk is, a szegénység hazájában, legalább 1000 koronát. Tehát szinte végtelen tere van a fejlődésnek. E szövetség 2-5 millió korona fölösleggel zárta az évet és ebből minden 100 koronányi bevásárlás után 11%-ot visszatérített tagjainak. Az egyletnek van saját géberendezésű pékműhelye, 23 kettős kályhával. Tavaly 17-5 millió kiló kenyeret sütött s egy nap alatt képes 47 ezer kenyeret előállítani. Van összesen 689 alkalmazottja, 66 kocsija és 35 lóva, úgy hogy míg az egyik kocsit szállít, a másikat már pakolják. Szerencsétlenül járt tagok részére van 200,000 koronás alapja s tavaly közel egy millióra rugott az üzleti költsége. Evi adója 47,000 korona.

A szövetségi ügyért.

Németországban a kormány a gazdasági kamarák kezdeményezésére elrendelte, hogy minden földmives- és gazdasági iskolában rendes tantárgyképpen oktasák a szövetséget. Ezen felhívásnak már eddig is

csodálatos fogantatja van, mert a gazdasági kamarák versenyezve lépnek a sorompóba a sikerért. Sőt a legtöbbben azt követelik mindazon téli tanfolyamtól és gazdasági továbbképző-iskolától, hogy egy évadon keresztül legalább husz órát fordítsanak a szövetségi ügyek ismertetésére. Ezen kívánságukat a kamarák következőképen okolják meg: az idők járása és a szintén sokfelől szorongatott kereskedelemnek érvényesülési ösztöne oly kinövésekkel jár, melyek ellen a gazdát, mint gyöngébb felet, szükséges fölvertezni az adásvétel, a hitelügy és terhes szerződések vállalása terén, legalább olyan ismeretekkel, amelyek őt a saját önérdékének fölismerése és megvédésére alkalmassá teszik. Másfelől tekintettel arra, hogy a rendezett viszonyok között élő kisgazda egyrészt rá van utalva valamely szövetségbe való belépésre, másrészt pedig a viszonyok sodra őt ottan igazgatósági, vagy felügyelő-bizottsági hatáskörrel ruhazza föl: szükséges őt gyakorlati továbbképzése során az életben reávaró eme társadalmi feladatokra kiképezni és ügyismeretét annyira fejleszteni, hogy az efféle közbizalmi állások reá nézve megfelelő ismeretekkel legyenek elfoglalhatók. — A kamarák óvatosságukban még azt is megkívánják minden egyes téli tanfolyam vezetőségétől, hogy a szövetségi ügynek az órarendbe való beillesztését előre közöljék velük és így nyujtsanak alkalmat annak megbirálására: vajjon a tanterv elég mélyen és szélesen ismerteti-e az ügykört? és vajjon biztosít-e annyi szakismeretet, amennyitől ezen üdvös népjólétnek föllendülése remélhető. Nálunk még eddig kevés lépés történt arra, hogy a szövetségi ügy a felső népoktatás útján megérdemelt népszerűsítésben részesüljön. Akinek befolyása van ilyen iskolák vezetésébe, nagy érdemet szerez magának a közügyek körül, ha befolyása körében mindent megtesz arra, hogy a nép fiai a maguk jól fölfogott érdekében ne csak utszéli hirhallásból, hanem rendszeres beoktatás útján szerezzenek ismereteket a szövetségi ügy közérdeke volta és a kisemberre nézve megváltó segély nyujtása felől.

A „FUGGETLEN UJSÁG“-ban
megjelent képek lemezeit
(kliséket) olcsón kölcsön adja,
esetleg eladja a „FUGGETLEN
UJSÁG“ kiadóhivatala, (Budapest,
IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Élelmi szerek értékesítését
eszközlük az előírt %
mellett. Fevilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyujt tag. k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
Husnemüket, füstölt
tust, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
félét, gyümölcsöt stb.

• MI UJSÁG? •

A király Budapesten. Mint jelentettük, ő Felsége e hó 19-én érkezik meg magyar fővárosába s ez alkalommal itt marad három napig. Innét Bruckba megy csapatszemlére s Bécsen át június 1-én ismét a fővárosba jön, ahol 10-éig marad. E közben, június 8-án, mint értesülünk, részt fog venni Andrássy Gyula szobrának leleplezési ünnepélyén. Zala György alkotása már régóta készen várja a leleplezési aktust az országház előtt.

A király a montenegrói fejedelemnél. Ő felsége Bécsben szombatn a Bristol-szállodában meglátogatta Nikita montenegrói fejedelmet. Az uralkodót Daniló herceg üdvözölte és a fejedelem lakosztályába kísérte, ahol a fejedelmi kívül a fejedelemné és a fejedelmi család többi tagjai is jelen voltak. Az uralkodók igen szívélyesen üdvözölték egymást. Ő felsége érdeklődött a fejedelem állapota iránt. Megkérdezte bécsi tartózkodására vonatkozó terveit és negyedórai ottléte után eltávozott a szállodából. A bucsuzás is igen szívélyes volt.

Esterházy Mihály gróf halála. Igaz részvétet keltett országszerte annak hirtelensége, hogy Esterházy Mihály gróf, volt országgyűlési képviselő váratlanul elhunyt. Mintaképe tűnt el vele a magyar gavallérnak. Daliás alakjára sokáig fognak emlékezni ismerősei. Mint kiváló sportkedvelő s mint híres oroszánvadász neve ismeretes volt túl a heza határain. Arcán nyomait viselte az oroszánvadász viszonagságainak. A most folyó választási küzdelmekben a galántai kerületben, melynek mandátumát az utóbbi években viselte, újból felléptették jelöltnek, de betegsége, az idült bélkatarus annyira elgyengítette, hogy meg sem jelenhetett többé választói között. Temetése nagy részvéttel ment végbe.

Beksics Gusztáv meghalt. Hosszu és sikeres ujságírói tevékenység után mult héten meghalt Beksics Gusztáv. Nemesak mint ujságíró, hanem mint tudós is érdemeket szerzett. Felesége három év előtt halt meg. Családot nem hagyott hátra.

Szerenád a királynak. Az Országos Magyar Daláregyesület a királynak fővárosunkba érkezése alkalmából a budai várpalota udvarán szerenádöt rendez. Az egyes dalosegyesületeknek az erre vonatkozó körleveleket már szétküldték. A dalestén, melyet Bellovics Imre karnagy fog vezetni, mintegy nyolcszáz énekes adja elő Selley Király-himnuszát, Gál Ferenc Balatoni nótáit és Erkel Himnuszát. A szerenád a király megjövetele napján lesz.

Ünnepi felvonulás a Bocskay-szoborhoz. Vasárnap, e hónap 13-án délután fél három órakor gyülekezik a Kálvin-téren az a menet, mely megkoszoruzza a

Bocskay-szobrot abból az alkalomból, hogy a nagy erdélyi fejedelem ezelőtt háromszáz évvel megkötötte a nevezetes bécsi békét. Indulás fél négy órakor lesz a Kálvin-térről s a menet zászlók alatt a Muzeum-köruton, Kerepesi uton, Erzsébet-köruton, Teréz-köruton, az Andrássy-uti Bocskay-szoborhoz vonul. A rendőrség megengedte a felvonulást, csak azt kötötte ki, hogy a rendezők a rend fentartásáért vállaljanak felelősséget, ami meg is történt.

Radvánszky Béla báró meghalt. Radvánszky Béla báró koronaőr és főrendiház tag, valóságos belső titkos tanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, volt országgyűlési képviselő, mult héten Budapesten meghalt.

Károlyi Mihály gróf menekülése San-Franciscóból. Az elhunyt Károlyi Sándor gr. pénteki temetésén a családtagok sorában jelen volt az elhunyt egyik közeli rokona, Károlyi Mihály gróf is, aki amerikai utjáról érkezett meg a temetésre. Az ifju gróf legutóbb San-Franciscóban tartózkodott és abban a szállodában lakott, amely a borzasztó földrengés alkalmával legelőször pusztult el. A végzetes földindulás előtt néhány nappal kapta meg Károlyi Mihály gróf rokonainak üzenetét, melyben Károlyi Sándor gróf betegségről értesítették és a haldoklóhoz hazahívták. Károlyi Mihály azonnal utra kelt, hogy a nagy beteget még életben találja s egyedül ez volt az oka, hogy a katasztrófa napján már nem volt San-Franciscóban.

A királyi darabontok kapitánya. Fejérváry Géza báró, a magyar darabont testőrség kapitánya, bécsi utjáról visszaérkezett a fővárosba. Fejérváry már felöltötte új, fényes egyenruháját és ténylegesen átvette a darabont testőrség vezetését. Parancsnoki teendőit nagy kedvvel és odaadással végzi s most állapítja meg az új testőrség első nyilvános szereplésének részleteit.

Drágább lesz a cipő. A székesfővárosi cipészipar-testület a nagyközönséget éppen meg nem örvendeztető eme hivatalos értesítést teszi közzé: „A bőrárúk és kellékek nagy áremelkedése következtében az összes lábbeli árúknak az eddiginél 25 százalékkal drágábban való eladását a mai napon tartott közgyűlésünk elhatározta és kimondotta azt is, hogy a lakbőrből való készítményekért jótállás nem vállalható.”

Párbajozó román képviselő. A borosjenői választás után Suciu Jánosnak, a román nemzetiségű képviselőnek heves összeütközése volt az ellenpárt vezetőjével. Ebből egész sereg összekülönbözés keletkezett, amelynek egyikét mult héten intézték el párbajjal. Suciu János kihívta dr. Káldy Gyulát, a borosjenői kórház orvosát, kit a választás után tartott beszédében megsértett. A párbajban Suciu jobb kézcsuklóján könnyen megsérült. Ellenfele sértetlen maradt.

Négy év óta halálra ítélve. Newyorkból írják, hogy az ottani törvényszék feltűnést keltő pert tárgyal. A vádlottat Patricknak hívják, aki ügyvéd s akit egy Rice nevű texasi milliomos meggyilkolásáért már kétizben halálra ítélték. Patrick állítólag kloroformmal ölte meg az áldozatát. A kivégzését kétszer elhalasztották, most már negyedik éve ül, halálra ítéltén, a fogházban. Mindkét tárgyalás nagy port vert fel Amerikában. Patrick újra pörújítást kért és nagyon valószínű, hogy ezúttal sikerül majd ártatlanságát bizonyítania.

Összeégett báróné. Végzetes baleset ügyében folytatott nyomozást a budapesti rendőrség. Purezell Andor báró ügyvéd neje, szül. Biliczki Mária, fehér keztyűjét akarta benzinnel kitisztogatni. Munkájában a benzin fölrobbant s a báróné pongyolája tüzet fogott. Mire a cseléd urnője segítségére sietett, a báróné oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még aznap meghalt. A rendőrség vizsgálatot indított az ügyben, mert állítólag nem jelentették be az esetet idejekorán a rendőrségen, ahol elrendelték a holttest felboncolását. A család közbenjárására azonban később a rendőrség megengedte, hogy a tragikus véget ért bárónőt boncolás nélkül temessék el.

A palatábla végnapjai. A budapesti tanítótestület VI. ker. körének szombaton volt a tavaszi közgyűlése, amely két fontos tárgyban hozott határozatot. Az irástanítás kezdetén eddig használt palatáblát és palavesszőt száműzi az iskolából s e helyett a ceruzának papírosan való használatát találta jobbnak. Az évvizsgálók kérdésében azt a határozatot hozta, hogy az elemi iskolákban ezen kívül versszavalás, dal- és tornagyakorlatokból álló évvizsgáló ünnepségeket rendezzenek. Ezenkívül indítványt fogadott el, melyben a vallástanítás vizsgálatainak reformálását is óhajtja. A gyűlésen bemutatóra került az írás-olvasás tanításának egy eljárása „Eleven ABC” címen, mely természetű tárgyakról vezet le a betűt.

A kíváncsi király. Szász ujságok érdekes anekdotát elevenítenek fel János szász királyról, aki mindenkor nagy gonddal ellenőrizte hatóságait, hogy mindent rendben intézzen-e el. Egy alkalommal megjelent egy kis táviróállomáson. A hivatalnokoknak csak annyi ideje volt még, hogy ezt a távirati értesítést küldje a szomszédos állomásra; „A király szemlét tart!” Alig, hogy az utolsó szót lekopogtatta, belépett az uralkodó és a hivatalnoknak felvilágosítással kellett szolgálni a telefonforgalomról, a beérkező táviratok számáról stb. Ebben a pillanatban érkezett egy sürgöny a Morse-gépen. — Mit tartalmaz ez a távirat? — kérdezte az uralkodó. A postatiszt nagy zavarba jött. Jelentéktelen sürgöny, felséges uram — hebegte — beszélni sem érdemes felőle. Miután azonban a király tudni akarta a sürgöny tartalmát, a tisztviselő kénytelen-kelletlen megvallotta, hogy ezt táviratozta kollegájának: „A király szemlét tart.” S a beérkezett felelet így hangzott: „A király mindenbe beleüti az orrát.”

Különös utazás. Párisból írják, hogy minap reggel Párisba érkezett keleti expressz-vonat kocsijait rendes szokás szerint megvizsgálták, az étkező kocsi alatt, két fűtőcső között egy alakot találtak mély álomba merülve. Kihúzták onnan és ki akarták hallgatni, de olyan nyelven kezdett beszélni, amelyben volt francia, német és román is, úgy, hogy alig tudták megérteni. Végre is nagynehezen megértettek annyit, hogy Bonzilas Dimitrinek hívják és román származású; Konstanzban belépodzott egy gőzösre és ezen tette meg az utat Konstantinápolyig. Ott pedig megvárta a keleti expressz indulását és az étkező-kocsi alá kuszott, ahol meglehetősen jól el is helyezkedett és így tette meg az utat Párisig.

A babona áldozata. A nép körében el van terjedve az a babona, hogy ha a leányok Szentgyörgy éjszakáján a szabadban megfürödnek, még abban az évben kérő jelentkezik náluk. E miatt a micap szerencsétlen véget ért Hajduböszörményben egy cselédleány. Meg akart fürödni a gőzmalom vízgyűjtőjében, de a hideg viztől szivgöresőt kapott és elmerült a vízben. Mire segítségére siettek, már nem volt benne élet.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A lefőlözött tej mint emberi táplálék.

Bebizonyított tény az, hogy a lefőlözött tej a leg- táplálóbb és a legegészségesebb táplálékok közé tartozik s éppen ezért méltán megérdemli, hogy melegen ajánljuk a fogyasztó közönségnek, különösen a mostani drága időben, amikor a létfenntartási gondok nagyok és súlyosak. Azok pedig, akiknek módjuk és alkalmuk van a szegény nép bajaival és sorvasztó sorsával foglalkozni, valamint a tejtermelők, illetőleg vajgyártással foglalkozó tejjgazdaságok és tejszövetkezetek vezetői nagyon üdvös és hasznos munkát végeznének, ha nem sajnálnák az időt és fáradságot és megismertetnék úgy a gyári, mint a mezei munkásokkal a lefőlözött tejet. Saját érdekükben is jól tennék: esinos, tiszta edényekben a legmélványosabb árban, esetleg ingyen odakinálva bizonyára akadnának, kik megizlelnék — különösen meleg napokon a kellően lehűtött lefőlözött tej nagyon üdítő ital s egyszersmind tápláló is. Ilyen eljárás mellett bizonyára fog akadni, ki megizlelje és aztán mint rendszeres italul és ételül naponta fogyassza is. Nagy haszonnal felhasználható, illetve értékesíthető a lefőlözött tej kenyér- és kalácsütésre is, amennyiben jóízűvé teszi azt és tápláló értékét nagyon emeli.

Amint tudjuk, a lefőlözött tej sok fehérjeféle táplálóanyagot tartalmaz, a nagymennyiségű sajtanyagon, cukron és kevés zsíron kívül, de azt is tudjuk, hogy a fehérjeféle táplálóanyag képezi a husnak is tápláló erejét, továbbá, hogy a test táplálására a fehérjeféle táplálóanyag a legfontosabb és legértékesebb az összes táplálóanyagok közt: ez gyarapítja a vért, erősíti az izmokat s így a legnehezebb munkára is képesé teszi az embert. Vizsgálatok alapján, egy kgr. csont nélküli középminőségű hus körülbelül 200 gramm fehérjét és 50 gramm zsírt tartalmaz, a többi anyagok azt lehet mondani, hogy majdnem értéktelenek a táplálkozás szempontjából.

Tehát, ha egy kgr. hust mondjuk 120 fillérjével fizetünk, akkor abból a 200 gramm fehérjére 111 fillér esik, mert az 50 gramm zsír 9 fillért ér meg, 180 fillért számítva egy kgr. zsírra; eszerint egy gramm fehérje 0,6 fillért ér meg a husban. A lefőlözött tejben levő fehérje éppen olyan tápláló értékű, mint a husban levő, szintén számíthatjuk 0,6 fillérjével grammját.

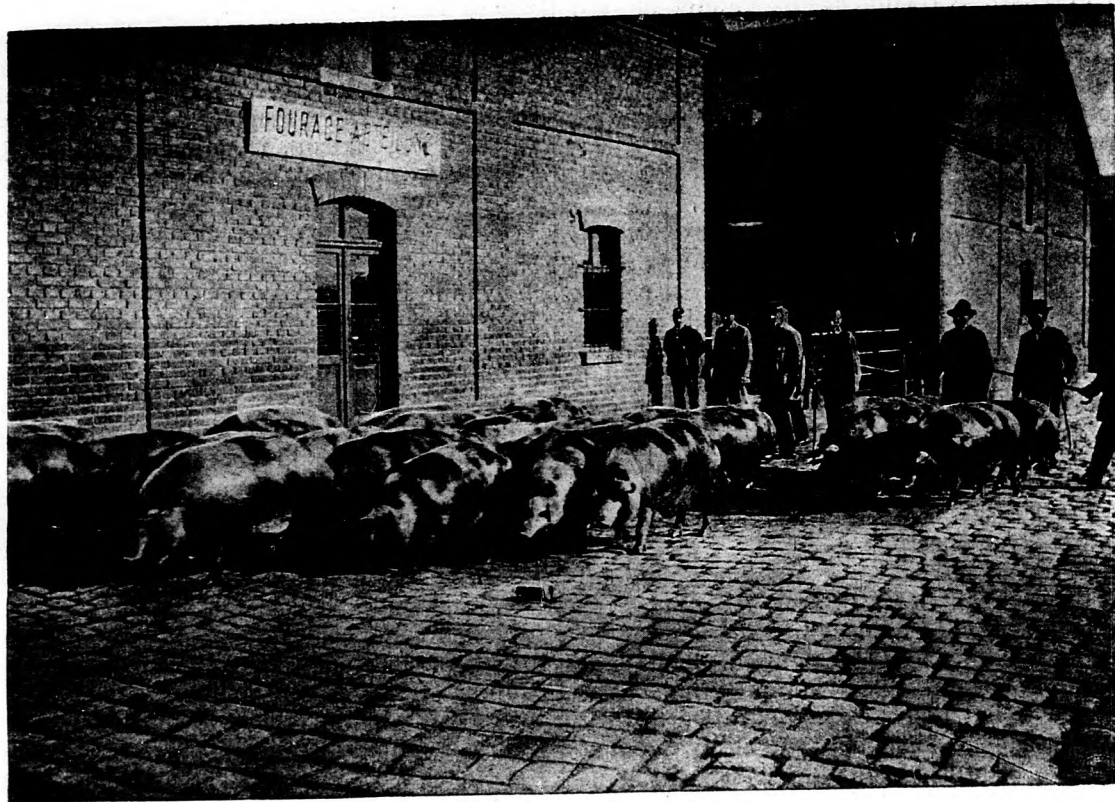
Egy liter középminőségű lefőlözött tejben körülbelül 6 gramm fehérje foglaltatik, melynek grammját 0,6 fillérjével számítva = 3,6 fillért ér meg egy liter lefőlözött tej csupán a fehérjét számítva, ha azonban a benne foglalt többi anyagokat is számításba vesszük, mint szintén értékes táplálóanyagokat, úgy legalább mégegyszer annyit ér meg s így bátran mondhatjuk, hogy a lefőlözött tej nagyon olcsó étel a tápláló hatást tekintve különösen ez idő szerint, amikor 3—4 fillérnél úgy sem kérnek többet egy liter lefőlözött tejért. Külföldön mégegyszer, sőt annál is nagyobb az ára a lefőlözött tejnek s dacára annak, nagyon elterjed és kapós, mint az emberi eledel, mert meggyőződtek arról, hogy a lefőlözött tej olcsó, egészséges és értékes tápláló eledel. Üdvös és hasznos dolog lenne, ha e téren mi is követnénk a külföld eme hasznos példáját, bizonyára akkor könnyebben viselhetnénk a megélhetéssel járó terheket s talán a jólétben gyarapodnánk is.

Arián Károly.

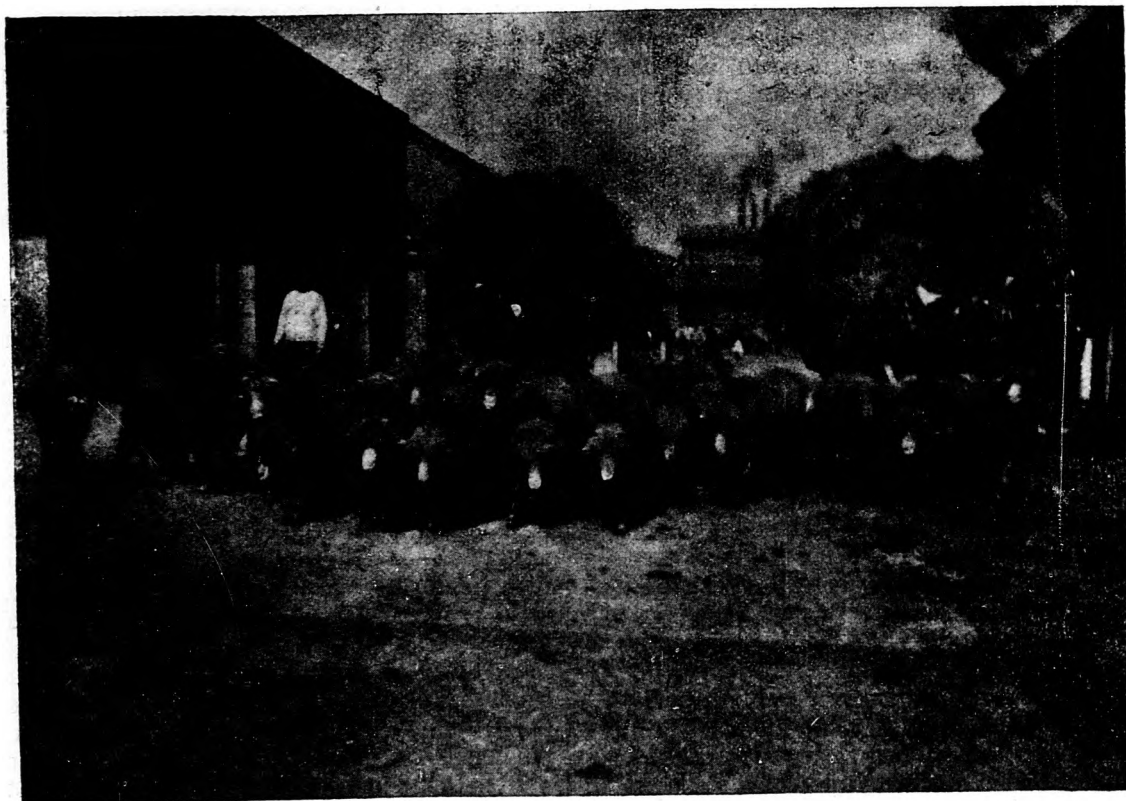
Képek a bécsi hizóvásárról.

A múlt hó végén tartották meg Bécsben a szokásos hizóvásárt és kiállítást, amely reánk, magyarokra nézve azért bir különös fontossággal, mert az összes nagyobb díjakat magyar tenyésztők és hiz-

lálók vitték el, sőt a legnagyobb díjat is egy hazánkfia, Bakos Mór békéscsabai hizláló nyerte, a hizlálásban elért legmagasabb tökélyért. Magyarország sertéstenyésztése régi jó hírnevét megőrizte és most újból bebizonyította, hogy állattenyésztésünkkel Ausztria versenyezni nem képes. e téren bizony reánk

Jerkovits* Jovo újvidéki hizláló ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetett szerémségi csoportja.

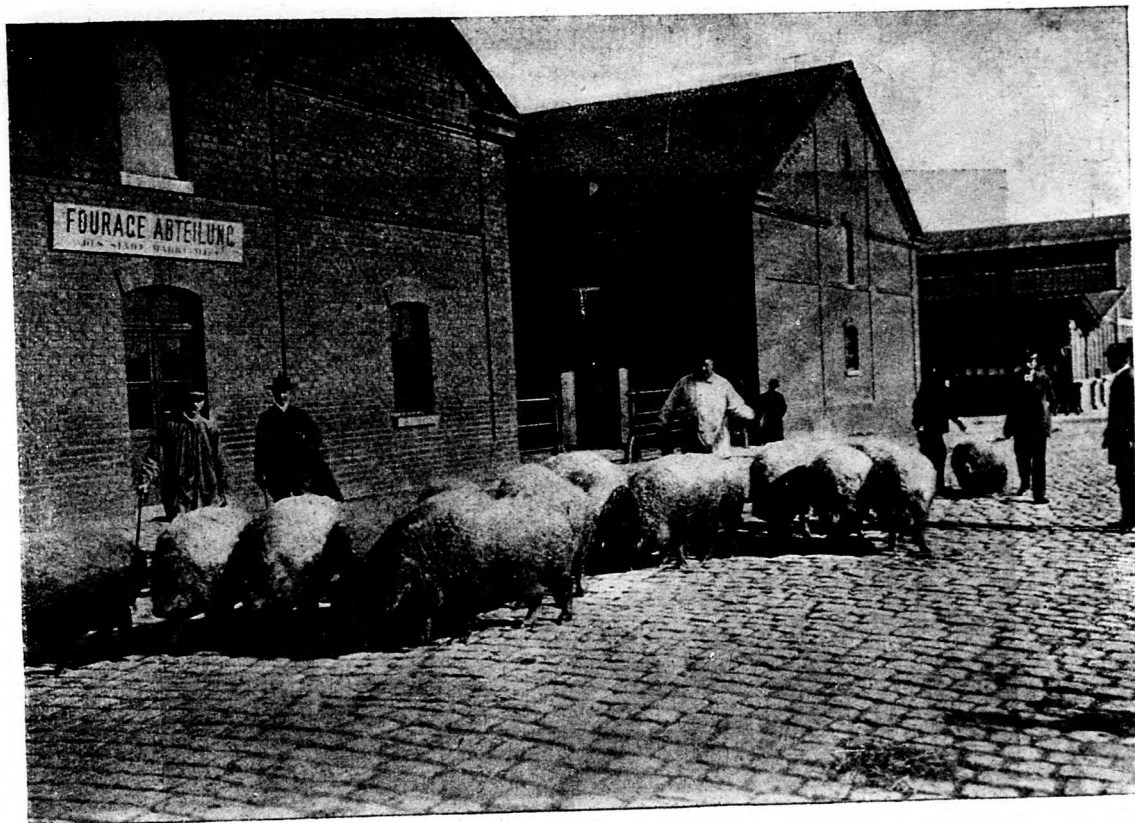

Ürök a bábolnai állami ménésbirtok rambulié tenyészetéből.

van utalva. Bár más terményben és iparcikkben is így állana a dolog! Képeinken bemutatjuk az egyik kiosztott tiszteletdíjat, amelyet magyar embernek ítéltek oda és amely azért is érdekes, mert dacára annak, hogy bécsi kiállításon, bécsi emberek osztották a díjakat, e tiszteletdíj felirata magyarnyelvű:

továbbá három képünkön díjnyertes sertéscsoportot és a negyedik képen ugyancsak díjnyertes ürücsoprotot hozunk, hogy olvasóink tájékozódást szerezhessenek a kiállításra felhajtott állatokról.

Fatárgyak befoltozása. Ha valamely fatárgyon lyuk

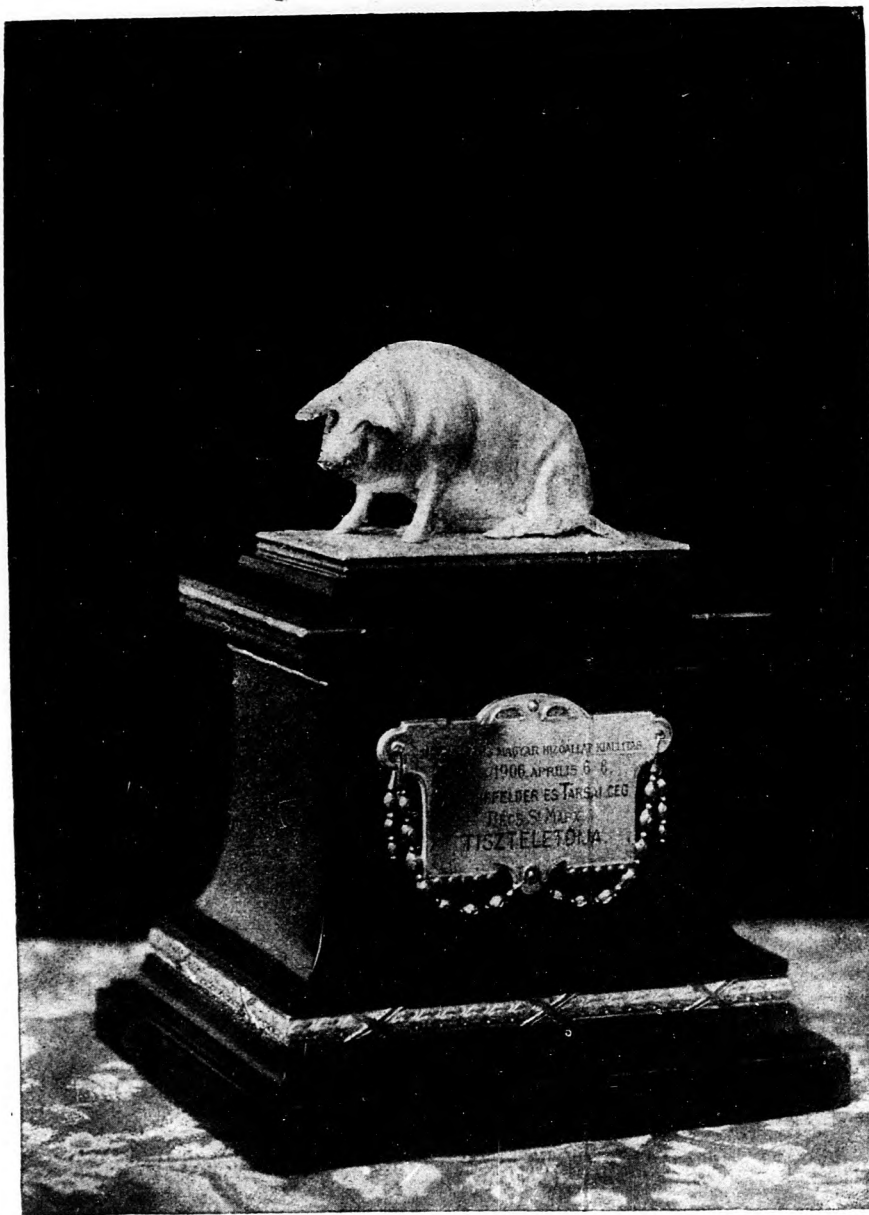
Bakos Máttyás (Békés-Csaba) állami aranyéremmel kitüntetett mangalica sertéscsoportja. Wenckheim gróf dobozi uradalmának tenyésztése.

Kopecki Lécsi sertéskereskedő aranyérmet nyert lengyel husértészei.

vagy nagyobb repedés támad, igen könnyen és jól befoltozhatjuk azt a következő egyszerű módon. Szerezzünk bükkfából való finom, száraz fűrészport s keverjük össze jól enyvvvel, hogy egyenletes tömegű pépet képezzon. Ezen anyaggal aztán tömködjük be a lyukat vagy repedést, amennyire szükséges, azután hintsük be még bükkfa fűrészporral s verdessük le jó erősen. Midőn az egész teljesen megszáradt, csiszoljuk simára üvegpapirossal vagy horzsa-kővel. Az így betömött hely olyan szilárd és kemény lesz, hogy a szeg is erősen megáll benne.

alkalmas szer a perzsi rovarirtó por, melyet a buvóhelyek körül bőven s naponkint mindaddig kell hinteni, míg a kívánt eredményt elértük. Mérgezőszerül arzénikkal kevert pépet, puliszkát vagy gombócot is szoktak használni, csak hogy az arzénikum az emberre és háziállatokra is veszedelmes mérge s azért nagyon óvatosan kell vele bánni; jobb nem is használni. Sok helyen jó eredménnyel tartanak sündisznókat a konyhában és éléskamrában, melyek a svábbogarakat épen úgy pusztítják, mint macska az egeret. Ismervén a svábbogaraknak azt a gyenge-

A Schleiffelder és Társai cég tiszteletdíja.

A svábbogarak kiirtása. A svábbogárnak, valamint a lakásainkban itt-ott szintén előforduló kisebb termetű, de szaporasága és falánksága miatt nem kevésbé gyűlölt ugynevezett muszkabogárnak legjobb irtószere a tisztaság; az étel-hulladékok gondosan eltakarítandók s a fal repedései, melyek ezen alkalatlan rovaroknak menedékül szolgálnak, betömendők. Oly lakásokban azonban, melyek a svábbogárnak régi tanyájuk, a tisztaság csak akkor vezet a kívánt eredményre, ha a svábok légióit előbb kipusztítottuk, vagy legalább tetemessen meggyérítettük. Erre pedig

ségét, hogy a sört nagyon szeretik, sok helyen sörrel fognak ki rajtuk; csuprokat helyeznek a szögletekbe, csalétekül sörbe áztatott kenyeret tesznek s a csuprokat kívülről — hogy a svábbogarak kényelmesen felmászhasanak — ronggyal csavarják körül: reggelire aztán hemzseg a csupokban az izákos népség, mely a csuporba könnyen bejuthatott, de kimászni nem tud. Vagy pedig sörbe áztatott rongyokat helyeznek el; éjjel azután meglepik a dőzsölőket és agyontapossák.

Havranek főhadnagy.

LVÉGEZTÉK már az ebédet a tiszturak, vidáman szivaroztak a füstös kantinban. Az elmés Havranek főhadnagy, ki csak törte a magyar szót, kedveskedve próbált szépeket mondani Horváthné asszonynak, a szép kantinoshénak.

Fiatal özvegy volt a gazdáné; de már nem gyászolta az urát. Különben ak-

kor sem hagyta el jókedve, amikor még talpig feketében járt. Az olyan okos asszony, mint ő, jól tudja, mit követel az üzlet. Vidám képet, derült szót, jóízű nevetést a jó borhoz, meg a jó ételhez.

— Az isten is koresmárosnének teremtette!

Ez a bölcs kijelentés az ezredes ur szájából hangzott el, aki maga is sűrűn megfordult a kantinban egy-egy pohárka valódi szilvóriumra s amig nézte a pajzán Horváthné: mindig mohóbban szitta elmaradhatatlan virginiáját.

Olyan is volt a menyecske arca, mint a piruló őszibarack; hamvas és bársonyos, amikor nyugodt volt, de azután pipaespáros, amikor pörlekedett vagy valami tolakodást erélyesen elhárított. Mihelyt beszélt, a szemei önkénytelenül mosolyra villantak. És megcsillant két fehér fogsora, szépmetszésű, nem éppen vékony, de annál kívánatosabb ajkai közül. S a hangjában olyan üde frissesség vibrált, mint a mikor a csudálkozó vagy meglepett gyerek beszél. Valami sok műveltség nem szorult bele ebbe a puha formájú, kecses asszony-személybe; szókimondó is volt; de minden szava nyomán vidámság támadt s olyan jókat mondott, hogy a tiszt urak nem győzték hallgatni.

No már Havranek főhadnagy az itélet napjáig is elhallgatta volna. Tisztársai kezdetben csufolkodtak vele:

— Lám, hogy beleveszködött a Havranek ebbe a koresmárosnéba? Ugyan mi célja vele?

— Cél? Hát nem hallottátok? A menyecske kukkolt se tud mást, mint az édes hazai nyelvet...

— Már ez igaz, hogy édesen beszél!

— Nos és Havranek társalgás módszerével tanul tőle.

— Vagy úgy? Furfangos ez a morva!

— Még megérjük, hogy vad magyarrá gyurattja magát. Héhehe!

— S egy nap a Kossuth-nótát huzatja, meg énekl...
— Duettben!... Itt a kantinban!...
A Havranek és Horváthné! Hahaha!
Csak úgy harsogott a kacaj és visszhangzott bele a füstös étterem.

Ezalatt künn, a söntésben javában udvarolt a főhadnagy, aki már előbb kisompolygott a menyecske után. A nevetésre visszatértek a terembe. Havranek már joesán ivott s most nekibuzdult. A legvakmerőbb nyelv-merényletekre vetemedett s nem törődött vele, mint esetlik botlik s töri kerékbe a szép magyar szót. Amellett olyan becsületes, szelid tekintettel nézte Horváthné, hogy ez megsem haragudhatott, hanem szívesen nevetgélt minden mondásra, mert mindenképp furá volt a morva tiszt ur széptevése. Mintha mégis tetszett volna néki ez a jóindulat. Annál bántóbban kacagtak a hadfiak s az egyik kapitány végre odaszólt Havraneknek:

— Hadd el már, Ottó! Mit bolondítod ezt a becsületes özvegyet?

A figyelmeztetésre Horváthné megrezzent, a vér felszökött arcába, egész a halántékáig, azután fölkapott néhány asztalkendőt, mintha csupán ezért jött volna és kisurrant a söntésbe.

Most a tisztok rátámadtak Havranekre, aki nem győzött védekezni a tréfás incselkedés ellen.

— Hát megtanított már szerelmet vallani?

— Eh! Léhák és irigyek vagytok!

Nemsokára el is hagyta társait a főhadnagy ur.

— Hajnalban ki kell rukkolnom! Viszem az ujoncaimat. Jó éjt!

II.

S amikor másnap elmasiroztatta zászlóalját a szép Horváthné ablakai alatt: édes örömmel szívében gondolt arra az ágyra ott a hálószobában, annak fehér párnáira, amelyeken a menyecske most pihen, tán éppen róla álmodva... Vajjon így van-e? És sóhajtva ment tovább katonáival.

Alig győzte várni, hogy dél legyen. És folytatta az előtte való napi ingerkedést, udvarlást. Néhány nap múlva már nemcsak délben és a vacsora alatt, hanem villásreggelire és uzsonnára is betért a kantinba. S nem télt bele egy hónap, már a lakásában is tiszteltgett az özvegynek.

Amint ennek hire futott, pedig óvatosan intézte a látogató; a finnyásabb tisztcsékek jónak látták, hogy megbotránkozzanak.

— Mi lesz ebből? Csak nem akarja feleségül venni Havranek?

— Na hiszen! — förmedt társaira a gögös Petro-

vics hadnagy — koresmárosnéből főhadnagné? ...
Lehetetlen!

— Lehetetlen!

Ezt a visszhangot az egész társaság adta meg.

— Hisz előbb le kellene köszönnie a rangjáról Havraneknek.

— Vagy menjen át a honvédséghez vagy a landwerhez ... Ott még az ilyen is lehetséges, legalább a társak eltűrik.

S a „közösek“ e lenéző itéletét kellő szánalmas mosoly kísérte.

— De hát ha csak egy kis — no igen, egy kis szeretkezés?

— Ebbe meg az asszonyka nem megy bele ... Ismerem. Felsültem nála ... Pedig hát, csak különb legény vagyok, mint a Havranek. És Petrovics hadnagy öntelten nézett körül.

— Na! na! A Havranek is szép szál legény. Az a fekete szem, a fekete bajusz, a sűrű szemöldök ... Van „race“ ebben a fickóban. S az asszony viszontszereti.

Majdnem minden nap ismétlődött efféle pletykálás ... A világ pedig folytatta futását ... Az ujoncokat tovább nyaklevesezték ... És Havranek erősen haladt a magyar nyelvben ...

III.

Egy este az elbizakodott Petrovics hadnagy új kérdést vetett föl:

— Tudjátok-e kicsoda a Havranek atyja? Hehehe! Most tudom, honnan a nagy rokonszenv!

— Nos? nos?

— Hát az öreg Havranek — vendéglős.

— Ah!

— Igen. Jómódu ... Voltam is éttermében Olmütz városában. Mondhatom, jól főz és a söre iható.

Halk nevetés támadt. A tiszt urak, kik majdnem mind irigyelték Havraneket, hogy célt ér a menyecskénél, nekihevíültek:

— Zsák hát megtalálta a foltját!

— Zsák? No ebben az esetben a pénzes zsák nem Havranek, hanem Horváthné. Tudjátok-e, hogy az öreg Havranek kitagadta a fiát?

— Ne mondd! És miért?

— Valahogyan rájött, hogy nem is a fia.

— Nem a fia? Ez az Ottó? De hát ...

— Csitt! ... Elég az hozzá, hogy az öreg Havranek is valamikor kantinos volt.

— És szép volt a felesége ...

— Ahá!

— Azután oda is jártak tisztok ... Nyalka Petrovics hadnagyok és még veszedelmesebb Havranek főhadnagyok ...

— Ertjük! ... Hehehe!

— És az öreg csak most jött rá?

— Többet nem mondok!

— De hát a menyecske! Az ittenit, a mostanit értem ... Sok a pénze? He? Te mindent tudsz ... Érdeklődtél is ...

Petrovics hadnagy csakugyan mindent tudott. Azt is, hogy Tata mellett nagy szőlői vannak az özvegynek ... Sok, sok hektoliter óbora, finom, sőt legfinomabb rizlingje a komáromi pincéjében ... Három háza is van, igaz, csak földszintesek, de hát miért volna többnél több ezer forintja a takarékpénztárban ... Aztán a résztulajdonosa a sörfőzőnek is ... Ugy ám! Mindezt örökölte a gyermektelen özvegy, de magának is szépen volt, hisz a sörgyár az apját is gazdaggá tette.

A tiszt urak szájátva hallgatták a leleplezéseket.

— Hej, már szerencsés fickó ez a Havranek! Jól teszi, ha leteszi a kardját. Itt hagyja ezt a kaucióra szoruló cifra nyomoruságot és fényes civilpályát kezd.

— Meg aztán szerény kölesönöket ad a régi pajtásainak ...

Az egyik tiszt mégis megbotránkozott a tréfálkozáson.

— No hát akkor nincs is katonavér abban a Havranekben! Nincs, ha mondom! Aki leteszi a kardját, hűtelen lesz a zászlájához, a császárijához — az nem is született katoná! Hiába gyanusítottátok az anyját: az az asszony nem csalta meg az urát, soha katonatisztra rá nem nézett.

És a mi Havranek főhadnagunk — ha csakugyan leveti csillagos kabátját — nem tisztelhet mást apjának, mint az öreg Havranek koresmáros!

Dühösen vágta ki és rögtön ott is hagyta a kantint.

— Az a kérdés, hasonlít-e Ottó az olmützi öreg Havranekhez? Most beszélj, Petrovics!

— Na hát egy csöppet se!

IV.

Már napok óta hiába várták a tisztok, hogy a sokat emlegetett „vőlegény“, mint esufolni kezdték, megjelenjen köztük. Horváthné is, mintha rátartóbb lenne; alig néz be egy pillanatra az étterembe. Arról pedig le kezd mondani, hogy szokott nyájasságát tovább is pazarolja a tiszturakra.

Különösen Petrovics hadnagyot kerülte a tekintete. Föllázadt, ha eszébe jutott, hogy valamikor odáig elgyöngült és még csak az alkalmat is el engedte jönni, hogy visszautasítsa a tolakodó hadfit.

Szemlesütve, boldogan osztotta parancsait Horváthné ... Olyan ártatlan, szelid arcot öltött a pénzes koresmárosné, mint a menyasszonyok szoktak ...

Es még aznap este meghallgatta Havranek főhadnagyt, akit az ó-bor elérzékenyített és rettenetes őszinte kezdett lenni. Es ropogtatta mulatságosan a magyar szót:

— Imádok téged, Gizellám! Most már muszáj hallgatni engem ... teszek neked vallomás ... Légy enyém feleség!

A szép asszony az egyszer elfelejtett mosolyogni. Komolyan, hűségesen nézett erre az uniformisba bujtatott, őszinte nagy gyerekre ... Es aggódva rebegte:

— De a katonai pályád?

— Eh, lárifári! Nem kell már. Mult év óta gyűlölöm enyém kardot! Gyűlölöm ezt a két csillagokat itt! ... Szeretnék letépni! ... Jut eszembe: milyen betegen ... itt lelkemben betegen jöttem vissza onnan ... az Olmützből?

— Emlékszem. Jaj, hogy aggódtam! Mi történt? Csakugyan kitagadott atyád?

— Atyám? Kitagadott? Ó, megfojt a nagy szégyen! Azt mondja nem vagyok a fia! ...

— Megtagadott?

— És miért. Néhány ezer forint adósság miatt! Ezt kellett volna kifizetnie. Nem akarta ... Mondtam, hogy fejbe lövöm magam ... Azt mondta, nem bánja! Hát édes apám ilyen ember? Azt felelte rá: „Nem is voltam soha!“ ... És szemembe vágta, hogy vagyok egy fattyu! ... Én, Havranek főhadnagy!

— Akkor hát ... ki az atyád?

— Valami katonatiszt ... Szerencsétlenül szerette őt az anyám. Magyar ember volt ... huszár, mert akkor huszárok voltak Olmützből ... Mondta apám, az az ő, az öreg Havranek: „Adósság? Hm! Megint

adósság? Persze, az a kutya magyar vért!... Könyvnyelmu... pazarló... "Ó milyen szegényen volt!

— Akkor Havranek csak a nevét adta?

— És fölneveltetett... Katonának adott... De nem kell már uniformis! Ledobom! Nem akarok uraskodni... dolgozni akarok... Legyél enyém feleség!

V.

A kintinban rég más a menyecske... mások a tiszték, de a pletyka még a régiből táplálkozik. Egyik változata szerint Havas (Havranek) Ottó földbirtokos heberándul tatai jószágáról a közeli Komáromba s a nagy fogadóba száll meg szép feleségével, ki már két fiat szült neki. Most már nem is töri az édes hazai nyelvet s olyan dühös magyar, hogy a vacsora után, éjfél tájban maga mellé rendeli az Abrincs cigányprimást s a fülébe huzatja a Kossuth-nótát.

Prém József.

Névnapi ajándék.

A: Mit adtál a feleségnek névnapi ajándékul?

B: Becsaptam az aranyóráját a zálogba és a pénzen egy új ruhát vettem neki.

Bók.

— Igen, igen, tiszteletes ur, én mindig azt mondom, hogy a lelkészeket sokkal jobban kellene fizetni.

— Látja, ez dicséretére válik.

— De hiszen természetes. Akkor legalább okos emberek mennének a papi pályára.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. esztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZELEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekéfej.
Porvédő kerek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyczím: „AGRARIA“ Budapest.

Betűtalány.

a Szent István él a irály!
jő je a

Megfejtési határidő 1906. május hó 20.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 17. számában közölt talány megfejtése:

„Kántorok, nagy torok“

Helyesen fejtették meg: Nagy Mariska, Beke Piroska, Renner Ida, Werthán Teréz, Bodo-iné Gagó Julia, Barabás Endre, Vakarészku István, Mérő András, Lakatos Ferencz, Ligeti Adám, Boros Ferenc, Ganyó Ferenc, Csinta Lajos, Mézes János, Verő Gáspár, Bodon Elek, Csóka János, Boncádi István, Sulyok János, Barts Ödön, Orbók Béla.

A sors húzásnál Lakatos Ferenc nevére huzták ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Sepródi Béla. Ha a lucerna jó erőben van és eléggé buja fejlődésű, legjobban teszi, ha lekaszáltatja a lucernát; az első kaszálás után tovább fejlődik a lucerna és még egy dus, második kaszálást is nyerhet. Mig ellenben ha nem kaszálta a most, árpája nem lesz, mert a buja fejlődésű lucerna elfojtja ezt és a lucerna magtarmése is csak silányabb lehet. — **Rolberg János.** A választások eredményét lapunkban láthatja. Majd a végső eredményt is megírjuk a pótválasztások után. — **Kill Ferenc.** A pályázatokról ezévből lekésett, pedig lapunkban ugyancsak jó előre figyelmeztettük az olvasókat, Majd jövőben. — **Srank János.** Megirtuk azt régen, de újra csak megírjuk, hogy a kisgazda gépeiről már megbízható leírás jelent meg. Mielőtt gépet vesz, egy koronáért rendelje meg Sporzon Pál urtól, Debrecen. (Gazdasági tanintézet.) Abban a gyárosok címei is benne vannak. — **Kezdő poéta.** Verseket igenis közlünk, de csak úgy, ha jók. Mert nem a név a fő, hanem a vers.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése
1906. május 20.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.24 K., vidéki borjúhús 130—140 K., sertéshús 130—140 K., szalonna füstölt 160— K. szalonna, olvasztani való 1.16—1.40 K., hárj 1.44— K., sertésszir 1.44—1.50 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.00—1.20 K. hazai sonka 1.80—2.— K.

Baromfi-félék: élő tyúk —.— K., rántani való csirke 2.60—3.— K., sütni való csirke —.— K., kacsa, hizott —.— K., lud, hizott 14—20 K., pulyka, hizott —.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.50—1.80— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.—2.80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 16.20—17.20 K. Bors 13.30 K-tól 13.35 K-ig. Árp 14.80 K-tól 15.40 K-ig, jobb minőségű 14.80 K-tól 15.— K-ig Zab 17.60—18.30 K. Tengeri 13.65 K. Teavaj: (centrifugál) 2.30—2.60 K., főzővaj 1.70—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 24—36 fillér.

Tojás: bácskai 72.—75.— K., erdélyi apróbb áru 71.—72 K. lánként. (1440 drb.) Apadt —.— K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.80—5.— K. rózsza I. 4.50—5.50 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os, zsákokban zsákkal együtt —.— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.60—6.20 fillér, muhar 5.60—6.60 fillér, zsupszalma 3.20—4.50 fillér, alomszalma 2.00—3.30 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére feltgyel:
RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

TÖRÖK szerencsésé ÖRÖK

alant álló számokat
csak a hölgyeknek!

A szegénység nem szégyen, azonban a gazdagság boldogít!

Enélfogva kísérelje meg minden egyes úr, hogy egy alantálló szám kiválasztásával **egy hölgyet szerencsésé tegyen** és rendelje meg azt a sorsjegyszámot, mely azon hölgy neve mellett áll, **akit vonzalmával kitüntet és különösen tisztel vagy kedvel.**

Adél	2753	Eleonora	11254	Ilka	121104	Ludmilla	122735	Regina	38100
Adelheid	11253	Elvira	33090	Ilma	52100	Lujza	39231	Róza	122742
Adrienne	32661	Emma	50438	Ilona	113519	Magdolna	96386	Rozália	66230
Agatha	50431	Ernesztin	65298	Iren	39245	Malvin	66216	Rozina	11362
Agnes	65279	Eva	51862	Irma	96392	Manci	11368	Rózsika	38078
Amália	21034	Erzsébet	2764	Izabella	65772	Margit	38084	Sári	65767
Anasztázia	51852	Erzsi	11256	Janka	19019	Mária	121105	Sarolta	122734
Anatolia	4284	Eszter	36482	Johanna	38090	Marianna	65773	Szerafin	39232
Anna	21048	Eszti	50443	Jolán	121780	Mariska	113520	Szeréna	96387
Antonia	55751	Eugenia	74018	Józsa	66222	Mártha	96393	Szidónia	66217
Apollonia	3705	Etel	51860	Judith	39237	Mártonka	66238	Tekla	11369
Aranka	12934	Flóra	21030	Juliska	122728	Matild	122733	Theodora	38085
Augusztá	21027	Franciska	2756	Karolin	91234	Melánia	19020	Tercsi	121106
Aurélia	2754	Frida	12933	Katalin	38071	Mici	38091	Teréz	65774
Beatrix	12930	Gabriella	33091	Katinka	52093	Narcisz	121781	Terka	96394
Bella	32662	Genovéva	50439	Klára	96392	Natalia	66223	Terus	113521
Berta	50432	Gertrud	66053	Klotild	66235	Nesztzi	39238	Tinka	66237
Blanka	65280	Gizella	21032	Kornélia	113526	Nelli	122727	Ulrika	122726
Borbála	74015	Györgyike	66054	Krisztina	113534	Netti	91235	Valér	19021
Boriska	51855	Hedvig	55769	Kunigunda	66240	Noemi	38072	Valéria	38092
Brigita	4285	Heléna	21036	Laura	113513	Ottília	52092	Verona	121782
Cecília	66070	Henriette	122736	Lenke	38099	Paula	66236	Viktória	66224
Coelestin	36484	Hermína	39230	Leonia	122739	Pepi	113527	Vilma	39239
Dolóra	50444	Hilda	96385	Leontin	66229	Petronella	113535	Wilhelmina	121114
Dóra	51857	Hildegard	66215	Lidia	11361	Piroska	66239	Zseni	96400
Dorothea	21029	Ibolyka	11357	Lina	38077	Ráchel	113514	Zsuzsanna	38071
Edith	2755	Ida	38083	Lucia	65766	Rebeka	122740	Zsófia	52091

113528

EZEN SZÁMOK CSAKIS NÁLUNK KAPHATÓK!

Kérünk azonnali szíves megrendelést, legkésőbb azonban folyó évi május hó 23-ig, miután ezen számok gyorsan elkelnek és az I. osztály huzása már május hó 23-án megkezdődik.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egész sorsjegy	Fél sorsjegy	Negyed sorsjegy	Nyolead sorsjegy
12 korona.	6 korona.	3 korona.	1.50 korona.

TÖRÖK A. ÉS TSA

bankháza Budapesten.

Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet.

Központ: Teréz-körut 46/szl. ●●●●●

Sürgönczim ●●●●●

Fiókok: Váci-körut 4. Muzeum-körut 11.

TÖRÖKÉK BUDAPEST

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 770 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

1905. évi forgalom: 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek idén első sorozata f. évi július hó 4-én
veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:
mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografaiilag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosíttatnak

Videki megrendelések pontosan és határozottan eszközöltek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% K₂O

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot

szállít a

azonkívül

(98—99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.